

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, szombaton és szombati este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytűzőszékben.

Egy végrendelet.

Az egész vármegyét, de különösen városunkat szinte megdöbbenítette az a meglepetés, amely váratlanul, mintegy az égből szállva alá, tárult élénk. Egy dúsgazdag ember, aki egész életét vagyonszerzésre fordította, aki — úgy látszott — alig szeretett valakit, aki szinte tüntetett a ridegségével, egy napra megfordítja Jánus-arcát: a hideg embergyűlölő lehajol a kicsinyekhez, az elhagyottakhoz, a társadalom szerencsétleneihez s keblére öleli őket. Aki a családi élet örömeit ismerni nem akarta; akit az ártatlan arcú gyermekek gyűgőse nem derített mosolyra, akinek a szívében nem derült tavasz az első lépés, az első kiejtett gyermeki szó családi eseményeire; aki nem látta a karácsonyfa csillogó gyertyái, apró ajándékai, csecsebecséséi láttára felvillanó ártatlan szemek és ajkak kacagását — az az ember karácsonyestéjén kiterített halott — s holtan, meghidegült szívvel ezer és ezer gyermek ártatlan szívében gyűjtja fel a szeretetnek azt a lángját, amelyre bennünket a szeretet fényagyóbb, legönfeláldozóbb mestéré, Jézus Krisztus tanított.

Mert Nagy Sándor dr. mindenét jóformán a gyermekeknek, az ifjuságnak hagyta. Rokonai szerint vagyona legalább másfél milliót ér. Lehet azonban, — mások és pedig szintén hozzátérők szerint — hogy a hagyaték felvételekor 5 millió koronát is megér a hátrahagyott érték.

Ki ismerte Nagy Sándor drt életében? Alig valaki. Szinte félve került mindenki. A kapuját — a mint hallottuk — őt komondor őrizte, olyan kuttyák, amelyeket a nagyságukért és a vérszomjas természetükért a pesti állatkertből válogatott ki. Este 6 órakor már bezárkózott és teremtetit lélek nem tehette be hozzá a lábát. Bezárkózott, pánccsoszobája őrizte az értékeit. Rokonai félve kerültek. Ha adományozásról volt szó, szenvedélyes kitéréseit hallották csak. A jelek szerint akár arra is el lehetett volna készülni, hogy összes értékeit elássa, hogy a gyűlölt ember ne élvezzen belőle semmit — s mikor meghal, ámulva látja mindenki, hogy egy csupa szív ember dől ki benne. Olyan volt, mint a fá, csak akkor áraszt meleget, mikor meghalt, mikor porrá, hamuvá emésztí a mulandóság tüze.

Es különös, hogy majdnem minden vagyonát olyan célra hagyta, amelyet katolikus apácák keze vezet. Mondják, hogy egyszer valamely kórházat vagy gyermek-árvaházat látott s benne a kedves testvérek angyalokhoz hasonló szeretetét. Ez a látvány megihlette és mikor mások hidegséget sejtettek a lelkében, ő a hó és jég alatt a szeretet szerény ibolyáit melengette.

Különös természetű! Más ember akkor örül, ha más örülne neki. A jötevény nyomán fakadt gyümölcsök édeesebbek neki bárminél. Nagy Sándor dr. életében nem élvezte ezt az örömet. Csak halála után, amikor szíve megszűnt már dobogni, akkor mutatta meg, hogy jobb másoknál. Mikor a szeretetlenség annyit sok dicstelen örömet látjuk, mikor az emberben az önzetlenség virágai helyett az önzés tövisét látjuk kifejlődni, amelyek megsebzik a magukat s mindazokat, akik hozzájuk közeledni kénytelenek, jól esik nekünk olyan emberről hallani, olyan emberről halló porában dicsérni, aki kiemelkedik az átlag-emberek százezrei közül és örökre marandandó emléket hagyott maga után. Ha voltak gyarlóságai, megbocsáttatnak neki, mert az Úr szavai szerint: dilexít multum, nagyon tudott szeretni.

Nagy Sándor dr. végrendeletét, amely kétség kívül érdekelné fogja lapunk olvasóközönségét, egész terjedelmében a következőkben közöljük:

Másolat. 1907. Ö. 265/7 (1853, 1886. ügyszám. Közjegyzői-okirat-Előttém-Ökröss Bálint, budapesti királyi közjegyző előtt az alulírott helyen s napon megjelent: Hidas-kürthy Nagy Sándor ur, földbirtokos alsószentiváni fejérvármegyei lakos, kinek személyazonosságát dr. báró Barkóczy Sándor ur miniszteri fogalmazó s Moóger Károly ur ügyvéd budapesti lakosok s általam személyesen ismert tanúk igazolták s előttem a most nevezett azonosságát mint egyuttal ügyleti tanúk jelenlétében élőszóval személyesen jelentette ki és vétette fel a végrendeletét, amint következik:

I. Összes bárhol található ingó és ingatlan vagyonomra nézve halálom esetére általános örökösömül az alább következő intézeteket nevezem ki úgymin: 1. A budapesti kegyesrendi gimnáziumot $\frac{1}{15}$ azaz egytizenöt részben. 2. A budapesti református gimnáziumot $\frac{1}{15}$ szóval háromtizenöt részben. 3. A budapesti vakok intézetét $\frac{1}{15}$ szóval egytizenötöt részben. 4. A budapesti József tnu árvaházat $\frac{1}{15}$ szóval egytizenötöt részben. 5. A budapesti Erzsébet leány árvaházat $\frac{1}{15}$ szóval egytizenötöt részben. 6. A székesfehérvári árvaházat $\frac{1}{15}$ szóval egytizenötöt részben azon világos kikötéssel, hogyha elhalálozásom idején Székesfehérvárott árvaház nem léteznék, ezen örökös egy ugyanott létesítendő árvaház alapítására fordítassék. 7. A székesfehérvári árvaház $\frac{1}{15}$ szóval egytizenötöt részben, végre 8. A cecci református anyaegyházat $\frac{1}{15}$ szóval kéttizenötöt részben azon kikötéssel, hogy most nevezett egyház felsőalap községében levő családi bírbolt jókarban tartásáról gondoskodni valamint édes atyám néh. Nagy Sándor sírdombját gondozni s ápolni lesz köteles.

II. Mindaddig míg édesanyám özv. Hidas-kürthy Nagy Sándorné szül. Mányai Koller Katalin életben lesz, összes vagyonomnak életfogytiglani haszonélvezeti joga mindezáltal az ingatlanok

állagának séreime nélkül, — most nevezett édes anyámat illesse, — azon hozzáadással, hogy az I. alatt felsorolt örökösöm nevezett édesanyámat ezen jogának élvezetében nem korlátozhatják, őt sem ellenőrizni, sem számadásra vonni, sem pedig ellene biztosítási intézkedéseket foganatba venni jogosítva nem lesznek.

III. Ha testvérbátyám, Hidegkürthy Nagy Zsigmond bármikor szegénységre jutna, ez esetben nevezett testvérbátyámat édes anyám kegyeibe és pártfogásába ajánlom.

IV. Rendelem, hogy halálom esetére összes gazdasági s egyéb szolgálatomban álló családtagaimnak a rendes kijáró fizetésen felül még egy-egy évre járó fizetés szolgáltatassék ki.

V. Az esetre, ha utánam leszármazó örökös vagy leszármazó örökösök (gyermek, unokák stb.) maradnának, összes ingó és ingatlan vagyonom a törvényes örökösödés rendjének megfelelőleg leszármazóimat, mint általános örökösömet illesse azon korlátozással, hogy az egész vagyon felének haszonélvezeti joga többször nevezett édes anyámat élte fogytig fogja illetni.

VI. Alsószentiváni születésű szegények közti szétosztás végett hagyományozok 2000 forintot, mely hagyomány a jelen végrendelet 7. alpontja alatt említett s a székesfehérvári árvaházat illető örököséből ennek esedékesége esetén lesz fedezendő. Erről ezen közjegyzői okiratot felvettem s a félnek az ügyleti tanúk előtt, kik az ügynek egész folyama alatt folytonosan s együttesen jelen voltak, felolvastam, a fél pedig azt akaratával megegyezőnek találta s ennek kijelentése mellett előttem sajátkezűleg aláírta. Kelt Budapesten 1886. évi december hó 7-ik napján. Hidegkürthy Nagy Sándor s. k., dr. báró Barkóczy Sándor s. k. mint tanu, Moóger Károly s. k. mint tanu, Ökröss Bálint s. k. kir. közjegyző. (P. H.)
Jelen végrendelet mai nap felvett jegyzőkönyv értelmében kihirdettetett Sárobgárd 1907. december 28.

Forster Antal s. k., kir. járásbíró. (P. H.)
A másolat hitelűl:
Hörváth Ferenc,
kir. járásbíróági kezelő.
(P. H.)

Másolat. 1861|1857 ügyszám. közjegyzői okirat. Előttém Ökröss Bálint budapesti kir. közjegyző előadására az alulírt helyen s napon megjelent általam személyesen ismert Hidas-kürthy Dr. Nagy Sándor ur földbirtokos alsószentiváni lakos és előttem Kovács Lőrinc és dr. báró Barkóczy Sándor urak miniszteri titkárok bpesti lakosok általam személyesen ismert ügyleti tanúk jelenlétében élőszóval személyesen jelentette ki s vétette fel a végrendeletét, amint az következik: 1. A folyó évben Zalai Istvánról vásárolt alsószentiváni birtokomat, továbbá négy db. 42, 590, 1382 s 1984 számokkal ellátott nevemre írott pesti Hazai Első Takarékpénztári Egyesületi részvényt végre 5 db. 429|445, 490|445, 976|488, 975|488 és 491|446 számokkal ellátott nevemre írott Pannónia viszontbiztosító társasági részvényt, az esetre, ha édes anyámnál előbb halnék el, — most ne-

Mai lapunk 4 oldal.

vezett édes anyának özv. Nagy Sándorné, szül. Koller Katalin urnőnek hagyományozom teljes és korlátlan tulajdoni és haszonélvezeti joggal. 2. Halárhozatalom és világosan kijelentem, amiszert az általam már előbb meghozott végrendeletét ezuttal is teljes érvényben fentartom. Erről ezen közjegyzői okiratot felvettem s a félnek az ügyleti tanúk előtt, kik az ügymenet egész folyamata alatt folytonosan és együttesen jelen voltak, felolvastam a fél pedig azt akaratával megegyezőnek találta s ennek kijelentése mellett s előttem saját kezűleg alá írta. Kelt Bpsten 1887 okt. 19. Hídaskürt Dr. Nagy Sándor s. k. Kovács Lőrinc s. k. mint tanúk, Dr. báró Barkóczy Sándor s. k. mint tanu. Ükröss Bálint s. k. kir. közjegyző. (P. H.)

A husdrágaság.

Lapunk csütörtöki számában közzétett cikkünk, a mely az általános husdrágaság ellen szólt fel — városzerte általános meglepedést keltett. Mindenki tudja, a gazdák elsősorban, hogy eladó marha mértéklenül olcsó lett, míg a mézárások árai csak alig szállottak egy-két fillérral lejjebb. A közönség hálaosan fogadta felzárulástunkat, a mézárások pedig természetesen és érthető méltatlankodással. Végül azonban mégis elértünk már annyit, hogy a legelőb mézárások máris leszállította a husárait.

Helyes! hiszen főleg ezt akartuk!

A mint említettük, a közönség hálával fogadta közérdekből közzétett írásunkat s a mézárós- és hentes iparosok köréből csupán Marschall Nándor hentes igyekezett magyarázni a mézárások álláspontjának helyességét. Hát hiszen ez könnyen magyarázható.

Pardon! És még valaki! Az „Ipar.“ Ugy látszik neki fáj, hogy Székesfehérvár 33 ezer lakosának 99 százaléka egyetért s valószínűleg fáj az is, hogy a hus nem még drágább, mert mód nélkül haragszik, hogy a Fejérmegyei Napló ezt az általános fájó ügyet szóvívi merészelt tenni. Taktikáját értjük. Most van az előfizetések szezonja s a mézáróskozhoz szóló felhívás a keringőre így talán foganatosabb lesz. Hiszen e fölött a taktikai fogás fölött mosolyogva térnénk napirendre. De van a dolgoknak egy másik oldala. Ugy tünteti fel a dolgot, mintha a mézárókat valaki a becsületükben támadta volna meg. Veri a mellét és a mézárókat vállát is, miszerint kimondja, hogy az Emhechek, Marschallok, Máté, Havranek, Mézárós ésatöbbi ésatöbbi mézárósk kivétel nélkül tisztá jellemű, becsületes törekvésű emberek. Hát aztán kiagadta ezt? Ki vonta kétségbe a jellemüket? Nem jellemről van itt szó (meg előfizetésről), hanem marhahusról, meg az áráról! Tetszik érteni? Készséggel elhiszük mi, hogy ezek a jó urak sohasse vétettek a társadalmi tisztesség ellen, linom, becsületes ember lehet miattunk valamennyi, de hogy a marhahust drágán adják, azt ne tagadja le senki, se ők, se az Ipar. És mi sem szóltunk volna egy árva kukkot se ellenük, ha nem hallanánk jobbról is, balról is, azok részéről, a kik huszt esznek és a hus árat ki is szokták fizetni, hogy a hus nálunk mérték-telentül drága.

Jogutunk és alkuszunk. És ezt a jogunkat nem veszi el tőlünk senki. Még az Ipar se. A mézáróskoknak joguk van a husért akár 2 forintot kérni, nekünk pedig jogunk van elbne panaszkodni és segítséget keresni. Mert ugyebár furcsa egy dolog ez: Ha egy mézárós alkuszik egy marhára, annak szabad alkudni, leszállni az árat, otthagyni a vevőt, aztán visszamenni újra, míg végre leszófolja az árat annyira, a mennyire az ő zsebe viszonyaihoz alkalmas. A közönségnek azonban — az Ipar szerint — hallgatás a helye. Ha a mézáróskokba megy, tartsa be a száját és fizessen úgy, mint a hogyan az a táblára ki van írva. Ha még felebb emelik az árat, akkor is hallgasson és akkor is fizessen. Mert neki ez a kötelessége.

Nem, kérem, a közönség érdeke mást követel. És egy lap, a mely a közvélemény szava szokott lenni, kötelességszerűleg követi az igaz-

ság alapján kialakult meggyőződését. Mi nem a levegőből beszélünk. Megkérdeztük pl. Grünfeld Jakab földbirtokost is, a kitől a munkás viszonyokat, hűsmérést stb. illetőleg ezelőt is sok okos és praktikus tanácsot hallottunk. Ő maga is volt mézárós, most is foglalkozik marhatermesztéssel és állatáldással s az ő szavai szerint a mi mézáróskunk egészen tisztességes polgári haszonra dolgozhatnak, ha a hus 56-60 krajcárért ádnak. Ezt egy praktikus, az életben nevelődött, számítani tudó és a számításai alapján meggyőződött ember mondotta. Tessék vele disputálni.

Azt, hogy a mézáróskok három vármegyét bejáratnak és nem találják lábas jóságot — egyszerűen nem hisszük el. Még az Iparnak se hisszük el, hárhogyan állítja. Velünk együtt az Ipar se szokott marhat vásárolni s ő is mástól hallotta. És mi tartjuk pl. az egyik gazda ismerősünket olyan szavaihiető tanúnak, mint az Ipar s az az ismerősünk azt mondotta, hogy a legutóbbi seregélyesi vásáron pár hét előtt annyi volt a marha, a mennyi kellett. Nem! a mennyi nem is kellett. Csak vevő nem akadt. Az egy-két mézárós úgy fitymálta őket, a hogyan jól esett neki s olyan árt adott értük, a milyent akart, mert a kétségbeesett gazda kénytelen volt tudadni a barmán.

Azt se mondja az Ipar, hogy Pestről nem lehet marhat beszerezni. Lám a katonaság, a mely épen a helyi viszonyok miatt kényszerül Pestről beszerezni szükségletét, kap marhat és sokkal jobban kijön vele, mint mikor Fehérvárról vásárolt?

Hogyan történhetik pl., hogy a Felsővárosban az egyik mézárós 48 krajcárért adja a huszt és nem veszt rajta? A vásárló közönség seregétül megy hozzá s az eladó azt állítja, hogy megtalálta a számítását.

Hát ne csináltassanak a mi mézáróskunk konkurenciát maguknak se Budapesten, se a felsővárosi mézáróskokkal. Értsük meg egymást. A mézáróskok védik a maguk érdekét. Ha a mézáróskok módfelett védik a maguk érdekét, mi is módfelett vagyunk kénytelenek védelmezni a magunk érdekét. Hát legyenek igazságosabbak a mézáróskok is. Szállítsák lejjebb a saját igényüket és mi, a közönség is kevesebbet fogunk majd jajgatni. Nem kívánjuk mi, hogy a mézáróskok tönkremenjenek. Dehogy! Inkább legyenek szert mindannyian minél csinosabb vagyonra. Kívánjuk nekik, hogy minél több olyan vevőjük legyen, a ki ki is fizeti a hus árat és nem marad adós vele. S ha igazságos árakat szabnak, ki is tudja azt a közönség fizetni annak rendje és módja szerint.

A mi pedig egyéb hiba: a jogosulatlan konkurencia a mézáróskok jogos érdekeit sértő bármily ügy, lapunkban ep úgy képezheti megbeszélés tárgyát, mint mikor a közönség érdekeit védelmezzük. Nekünk szükségünk van a békés megélhetésre s nem akar egyik, akár a másik fél károsodására.

ÚJDONSÁGOK.

Farsangi naptár.

Január 11. Keresztény Kereskedelmi Alkalmazottak Körének táncestélye a Szent-István-teremben.

Január 18. Fejérmegyei Gazdasági Kör estélye a Szent-István-teremben.

Február 1. A Belv. Kuth. Kör teustélye a Szent-István-teremben.

Február 2. A Székesfehérvári Polgári Dalkör hangversenyyel egybekötött táncestélye a Szent-István-teremben.

Február 3. Vörösmarty-kör bálja a városi színházban.

Március 1. A Belv. Kuth. Kör teustélye a Szent-István-teremben.

— A társadalomtudományi kurzus hétfői előadása az ünnep miatt elmaradt. Az előző pénteken Vass József dr. theologiai tanár tartott rendkívül érdekes előadást a szociális tudomány köréből. A tudós előadó rátér a tudományos szociáldemokrácia atyamesterének, Marx tanáinak magyarázatára és bírálatára. A ritka érdekességi előadást vázlatában lapunkban hozni fogjuk.

A városi tisztikar figyelmébe! Ily cím alatt lapunk legutóbbi számában közzétettünk egy cikket, amelyben felhívjuk a városi tisztikar figyelmét a Székesfehérvár és Vidéke című helyi lap két olyan cikkére, amely általános hit szerint a városházát, illetőleg a városi tisztikart érinti. A nevezett lap dec. 24-ki számában nyíltan kimondja, hogy egy városi tisztviselőnek a bíróság előtt tett vallomása nem fedi a ténybeli valóságot. Vagyis a bíróság előtt hamisan vallott, hamisan tanuskodott s minthogy a bíróság előtt a tett vallomásokra meg is kell esküdni, hamisan esküdött is. Ha a Sz. és V. jelzett állításában igazat mondott, helyesen tette, hogy megírta, hiszen az igazságért emelt szót és a városi tisztikar reputációjának tisztítását követele. A tisztikarnak ebben az ügyben sürgősen kell intézkednie és a súlyosan vétőt érdeme szerint el kell ítélni. Ez közérdek. A tisztikar azonban ebben az ügyben nem tett egy lépést sem. Mikor megkérdeztük őket, azt felelték:

— Mi a spenótot nem szoktuk olvasni.

Kitűnt, hogy egyik sem olvasta.

Igaz, hogy mi sem olvastuk, de a mikor mégis akadt Fehérvárott egy olyan ember, a ki elolvasta és bennünk figyelmünket rá, mi kötelességünknek tartottuk arra a városi tisztikart a saját érdekében is, meg a közérdekből kifolyólag is figyelmeztetni.

Január 2-án megjelent a Sz. és V.-ben egy másik cikk, a mely pláne sikkasztásról beszél. Hogy hol és ki a sikkasztó nem mondja meg, hanem közhivatalról beszél. Egy nagyobb, nagyrészt városi bizottsági tagokból és városi tisztviselőkből álló társaságban szóvá tettük a dolgot és kutattuk, hogy ki lehet a bűntény elkövetője. A mint meggyőztük — mindenütt ámuló arcokat találtunk. A meggyőződés azonban általánosan oda lyukadt ki, hogy Sz. és V. valószínűleg a városházat akarja érteni. Először mert hónapok óta burkoltan és nyíltan — különösen mióta a falragaszváltat elvétele iránt a hivatalos lépések megtörténtek — állandóan a városházat támadja. Továbbá tőpott ennek a véleménynek az a körülmény is, hogy Fister József v. b. t. a legutóbbi közgyűlésen a hivatalos pénzzel való helytelen eljárás miatt fegyelmi vizsgálatot kért több tisztviselő ellen. A dolgot bírálóknak ugy alakult ki a véleményük, hogy valószínűleg a városházat akarja a cikkíró érteni. Akárhogyan álljon azonban a dolog, a közönségnek érdeke, hogy tisztán lásson a dolgoba. Nem magánügyről, hanem közintézményről van szó. Itt pedig közérdek, hogy mindenki tisztán lássa érdekeinek esetleges helytelen kezelését. Mi ezért írtuk a cikket s a mint Havranek József polgármester előtt is kijelentettük, ki akartuk ugratni a nyulat a bokorból és látni akarjuk a medvét!

Az ügy további fejleményeire vonatkozólag a következőket mondhatjuk:

Kerkés Lajos dr. városi főügyész megjelentek tegnap lapunk felelős szerkesztőjénél, hogy tőle a jelzett ügyben felvilágosítást nyerjenek. Szerkesztőnk nyilatkozatot állított ki, amelyben kijelentette, hogy az ügyről semmivel sem tud részletesebb adatokat, mint a mennyit a Sz. és V. dec. 24-ki és jan. 2-ki számaiból leközlött. A nevezett urak ezután Lurja Aladár dr. a Sz. és V. szerkesztőjét keresték fel, aki kijelentette, hogy az első ügyre, a hamis tanuskodás ügyére vonatkozólag csak a bíróság előtt hajlandó nyilatkozni. Ennek következtében a városi főügyész természetesen a tisztikar nevében azonnal megindítja a hivatalos eljárást. A másik ügyre vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadott s így a homály marad az, a mi volt. Hogy a városháza, megvehéza, esetleg valamelyik pénzintézet áll-e gyanusítás alatt, nem tudjuk? A közönség gyanusítja mindegyikre irányulhat. Szóval Lurja Aladár dr., aki szívója miatt egy héttel ezelőt nem állhatott ki egy szál kardra egy ember ellen, most elég erősnek érzi magát, hogy egy egész sereg egészséges és becsületes, de meggyanusított tisztviselővel háborút viseljen.

— **Halálozás.** Öszinte igaz részvétellel vettünk hírt arról a megdöbbentő csapásról, a mely Dornis István hitoktatót, lapunknak is belmunkatársát váratlanul érte. Nővére Dornis Erzsébet vasárnap este 7 órakor a budapesti Szent János kórházban 32 éves korában elhunyt. Ovónál tan

folyamra készült. Kolozsvárott jelen volt egy barátja eljegyzésén, onnan fél évi távollét után hazajegyezt. Valószínűleg még Kolozsvárott meghalt, úgy, hogy fel kellett magát vésztetnie a kórházba. A doktorok hashártyagyulladását konstataáltak. Hozzájáruló csak akkor értesültek a szomorú esetről, a mikor egy távirat azt jelölt tudatta. Mire fölértek, már haldoklott. Temetése ma d. u. 3 órakor volt a budai farkasréti temetőben.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Dornis László és neje Molnár Erzsébet, nemkülönbön gyermekei: István és József szomorú, de Isten akaratán megnyugvó szívvel jelentik, hogy szeretett leányuk, illetőleg testvérük *Erzsébet* folyó évi január hó 5. dikén rövid szent-segének épületes felvétele után életének 33-ik évében Budapesten elhunyt.

Az Istenben boldogult földi maradványai január hó 7-én d. u. 2 órakor fogtak a boldog feltámadás biztos reményében a budapesti szent János kórházból a farkasréti temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise-áldozat január hó 8-án d. e. 9 órakor fog a Krisztinavárosi plebánia-templomban a Mindenhatónak bemutatni.

— **Szabadelőadás.** A Vasutas-szövetség a vasuti munkások szellemi művelődésére tudományos nivón álló szabadelőadásokat rendez. Ez előadások elsejé Lauschmann Gyula dr. tartotta a lakások egészségéről nagyszámu közönség előtt a városház nagytermében. A tudományos készülségű előadás értéket növelte, hogy a helybeli lakás egészségügyi viszonyokból vont le hasznos tanulságokat. Kimutatta, hogy az időnként fellépő járványos betegségek miféle okokra vezethetők vissza s egyszersmint praktikus módot ajánlott arra, hogy ezeket a betegségeket miképpen lehet csirájukban elfojtani. A tanulságos előadást élelnek tetszésnyilvánulással honorálta a közönség.

— **A keresztyénzocialisták közgyűlése** vasárnap folyt le nagy érdeklődés mellett. Dél-előtt az építómunkások gyűlésezték. A tisztviselők beszámoltak az évi működéséről. A szakcsoport nehéz esztendőt küzdött végig. A mesterek kizárták a munkásokat s a meggyezés érdekében történt kísérletek mind maig eredménytelenek maradtak. A vállalkozók egy része idegenből hozott munkásokkal dolgoztatott. A közgyűlés örömmel konstataelta, hogy a munkanélküliség csak rövid ideig tartott, mert munkásaink a mesterek szövetségével nem egyesült munkaadókna elhelyezést találtak. A választás megjeltevén, elnök lett Horváth István, alelnök Szlabon János, titkár Langmár János, pénztárosok Ujcz István és Plentner Antal, jegyzők Lánckzy János és Ring József, könyvtáros Német János, ellenőrök Tóke József és Schmeck József. Végül hat tagu bizalmi bizottságot választottak. A gyűlés lelkes hangulatban ért véget s a tagok azon elhatározásuknak adtak kifejezést, hogy az egyesülthez kitartóan ragaszkodnak s egyetértő munkával biztosítják annak virágzását.

— **Adományozás.** Berregi György, (Sörpince-utca 1. sz.) a felsővárosi kath. kör céjaira 50 koronát adományozott. A nemes lélekre valló adományozásért halás köszönetet mond az elnökség.

— **A közöskonyha.** A halálmadár itt is, amott is megjelen és hirdeti a közöskonyhának alkonyát. Nagybecskerekben, Kassán s a jó Isten tudja hol, egyik közöskonyha a másik után szüntette be működését. Egy csomó deficittel végződött az ügy, a résztvevők térdig nyútkálnak a zsebjükben, nyögnek, fizetnek és káromkodnak. Hát Fehérvár? Hogyan áll az ügy Fehérvárott?

— Istennek hála — így beszélnek a közöskonyha hívei és részvényesei — nagyon jól! Az ügy tuleset a gyermekbetegségen. Általánosságban meg vannak elégedve, deficitről szó sincs. A résztvevők nemcsak hogy nem fognak, sőt inkább szaporodnak. A 60—61 adagon kívül annyi a jelentkező, hogy alig tudják őket elfogadni. A kezelés mintaszerű. Az intézménynek olyan közvetlen vezetője van, a kinek lelkiismeretessége és beavatottsága biztos óra a közöskonyha sikerének. Naponta pontosan és a legapróbb részletekig megállapítják a kiadások össze-

geit, a pénztár állapotával mindig tisztában vannak s így az esetleges meglepetések ki vannak zárva.

Hogy kifogások, elégedetlenkedők akadnának, az természetes. Hát hogysisne akadnának? Hát van-e olyan jó konyha, a mely ellen valaha ne emeltek volna kifogást? Hátha angyalok főzének, nem akadna-e rósszmájú ember, a ki nem találja a főztükben gáncsolni való? Ez természetes mindaddig, míg podagrás, rossztávgyu, szobánülő emberek lesznek a világon.

A közös konyhának azonban panaszai vannak. Az, hogy a város megadóztatja, akik a kifőzést üzletszerűleg csinálják. A malac után pl. meg kell fizetni a 40 fillér díjat, mint a vendég-lősöknek, hát ezt mi helytellegnek tartjuk a város részéről. A közös konyha részvevői nem a jó kedvükből, nem üzletszerűleg, hanem a kényszerűség által vezetve mentek bele a közöskonyha intézményébe. Szóval szövetkeztek. A kényszerűség szülte szövetkezést pedig az államnak is a városnak is nem üldözni, nyomni, hanem támogatni kötelessége. Az állam megteszi, tegye meg a város is. Jó dolgot cselekszik vele.

A közös konyha egyébként a jövő vasárnap gyűlést tart, a melyben beszámol az eddig szerzett tapasztalatairól.

— **Halálozás.** Ifj. *Füstér Imre*, id. *Füstér Imre* helybeli butorgyáros fia, a mult hó 12-én New-Yorkban 41 éves korában szivszélhűdés következtében hirtelen elhunyt.

— **A Szekesfehérvári Polgári Dalkör** február 2-án fogja tartani táncal egybekötött nagy hangversenyt a Szent-István térben. Előre láthatólag ez lesz a farsang egyik legjobb mulatósága. A teljes sikert biztosítja az 100 tagú rendezőség, kik önként vállalkoztak, s nem csak nevük fog szerepelni a meghívón, a rendezők listájában, hanem valósággal fáradoznak is a siker érdekében. Nagy érdekességet kölcsönöz a mulatságnak az a körülmény is, hogy a hangversenyen a móri női dalárda is fellép két ének számmal.

— **Közönetnyilvánítás.** Fogadják mindazok, kik felejtethetetlen testvér és nagynénék illetőleg rokonunk Istenben boldogult özv. Borbély Józsefné, szül. Maron Julianna elhunytá alkalmából részvétüket nyilvánítani, ravatalra koszorut helyezni, a temetés tartamára fogataikat rendelkezésünkre bocsátani szívesek voltak, soha meg nem szülő halás köszönetüket. Szekesfehérvár, 1908. január hó 7-én. Gyászoló *Maron család.*

— **Véres szerelmi dráma.** Egy szerencsétlen árva leánynak s egy szintén szerencsétlen ifju embernek véres tragédiájáról kell beszámolnunk. A leány, hogy kenyerét keresse szolgálatba állott, ezernyi alkalom ólálkodott körülötte, fiatalága mellett elragadta a szenvedélye, a sok ostoba olvasmány megmetelyezte a lelkét, regényes halált keresett s rábirt egy másik szerencsétlent, a kivel közösen tértek a borzalmas halál sötétségébe.

Belak Ignác, Jókai-utcai vendéglőjében több mint fél év óta szolgált *Halász Borcsa*, egy feltűnően csinos, alig 19 éves pincér-leány. Anyja, özv. *Halász Józsefné*, Salétron-utcai lakos pár éve temette el az urát, pár hónappal ezelőtt derék, szorgalmas, csak alig nősült fiát s most szerencsétlen leánya ravatalára borulhat. Belakék jólkü emberek levén, fölük telhetőleg vigyáztak ugyan a fiatal leány testi és lelki egészségére, de hát ki tudna egy fiatal leányzóra vigyázni, mikor a szerelem ördöge megszállta a lelkét. A szép *Borcsa* *Marchall Lajos* 24 éves mérsároslegénybe volt halálosan szerelmes. Valósággal betege volt a szívének. Mikor a fiatal ember a korcsmába lépett, szinte magánkívr volt s alig tudott másnak kiszolgálni. Tervezték is a házasságot, de a leány szülei sehogysen

akartak abba bejegyezni. Mikor *Halász Borcsa* látta, hogy a szíve választottját semmikép el nem érheti, halálra szánta magát. Ugy látszik azonban, hogy nem volt bátorsága a végzetes tettehez, mert más médiumot keresett a gyilkolásra. Akadt is egy fiatal legény *Antal József*, *Antal Antal* berényi-utí korcsmáros 20 éves legényfiának személyében. Ez is szenvedélyesen szerette a leányt s mikor törésre került a dolog, szívesen ment a leánnyal együtt a halálba. Tegnap megegyeztek, hogy az éjjel végrehajtták végzetes tetteket. Este *Borcsa* kiküldte a külső ivóból a cselédleányt, a kivel együtt szokott aludni, azzal az ürüggyel, hogy leveleket akar írni. Mikor minden elcsendesedett, beeresztette a legényt. A többről csak ez a számlapapírra vetett pár sor vet némi világosságot:

Kedves Szüleim!

Ne haragudjanak rám, hogy öngyilkos lettem. Ezt a leányt szeretem s az élet nem ér semmit. Csak arra kérem kedves szüleim hogy a leánnyal egymás mellé temessenek bennünket.

Maradtam becstelen fiuk *Jóska.*

1 óra 30 perc. Csak arra kérem, hogy ennyit temessenek bennünket.

Kedves Anyám!

Ne haragudjanak rám, azért hogy öngyilkos lettem. Az élet nem ér semmit. Szerelmes voltam.

Pá! Isten velük!

Boriska.

— Kedves Bátyám!

Te jól tudod, hogy voltam azzal a sehonnaival, hogy ne legyen a lelkének nyugalma. De bosszuld meg, ha addig élsz is.

Pá kedves Feri!

Az éj csendjében négy lövés dörrenése hallatszott. A cselédleány rémulve elbujt a konyhában. Majd föltek *Belakné* is, a korcsmaszobába azonban nem tudtak behatolni. *Hübner Imre* rendőrbiztos *Bierbauer Viktor* dr. főorvos kíséretében betörtette az ajtót s ott találták a két szerencsétlent vérükbe látgyva a korcsmapadon. A leány féltetével hanyatt dőlt a leányra. Kezében egy kilenc milliméteres revolvert szorongatott, a melyben még benne volt két lövés. Mindkettőn két halálos seb tátongott. A leánynak a mellén volt az egyik seb, a hetedik borda alatt, a másik lövés a bal halántékot szakította keresztül és a koponyában maradt. A leány mindkét lövést a jobb halántékának irányította. A lövések megrognosították az agyvelőt, de azonnal nem okozták a szerencsétlen fiatalember halálát. Később megérkeztek a mentők és beszálították mindkettőjüket a Szent György kórházba. Mikor e sorokat írjuk, még mindkettő él. Esmámletre egyik se tért anyira, hogy beszélni tudtak volna.

— **Vladimir mester gyűzött!** Nem tekintjük a szombati nap nagy eseményének, de mindenestre érdekes dolog volt, hogy *Vladimir mester*, a kit városunk közönsége nagyon is sokféleképen, még a közgyűléssel kapcsolatban is ismer, — hogyan gyűrté maga alá a gümbölyű, rövid kezű, rövid lábú ellenfelét. 150—200 főre tehető a nagyrészt katonatisztekkel álló publikum, a mely az érdekes birkózást végignézte. Egy-egy összecsapás 15 percig tartott s a mérkőzések száma

három volt. A küzdelem kezdetén lehetett már látni, hogy: Vladimír mester előnyben van ellenfele, Gerome fölött, mert míg neki neki erős, hosszú kezei és lábai vannak, addig ellenfele egy jól sikerült disznóságjához (magyarul svártli) hasonlított. A kifejtett mell és gyomor-szintje egészen magába szította a kezeit és lábait. Mikor ellenfele itt-ott rázuhand, nyugótt is akkorákat, a mely akár egy nagyobbfajta kovácsfujatónak is becsületére válnék. Egyébként midakétfő borotvált arcú, sőt majdnem borotvált fejű is. Módszerük általában hasonlít a cirkuszokban előforduló birkózási rendszerekhez. Csak egy kissé gorombább azoknál. A rendőrség ellította ugyan az útját, de szabad volt a kamcsolás, a kezek tekergetése s az orr és szájdörzs. Ez különösen érdekes dolog. Egymás orrát ököllel, könyékkel úgy-úgy megszorogatták, hogy szinte látta az ember, hogyan szikrázik a szenvedő alany két szemé. Háromszor csaptak össze. Az elsőben Vladimír mester mintegy 14 perc alatt lenyomta Geromenak mind a két vállát, a második mérkőzés eredménytelen maradt. A harmadik csak négy percig tartott, mert Gerome szabadulását ordította. Azt mondta, hogy kifiamodott a karja. Tapogatta is, nyomogatta is és nem is irigyelte senki a fájdalomát, de hát általában hit szerint a baj nem volt túlságosan veszedelmes. Denikve Vladimír mester megszorogatta Geroméban azokat az ebédeket és vacsorákat, amelyeket egy héten át az ő kontójára evett és ivott.

Geromét legyőzték, ugyanazt ő is keserves arccal mutatta, hogy nem kellemes kedélyhullámzások váltakoznak érző kebelében, de azért bátran mernének százat tenni tiz ellen, hogy senkinek se lett volna bátorsága kifőteni rá a nyelvet, hogy — Na nimet, legyőztek — mert amugy félkézzel is kemény legény Gerome ur.

Zárókérdül szívesen megjegyezzük, hogy Vladimír mester derék legény és sok érdekes és praktikus használatú fogásra taníthatja meg azokat, akik módszere iránt érdeklődnek. Tanítványokat naponta fölvesz, a kiket a tűzoltó lak-tanya termében tanít a küzdelemi különböző mód-szereire.

Cigányhistoria. Rafael Juli, Horváth Lajszka és Lakatos Zsuzsi cigányasszonyok Pogács Jánosné (Sár-u. 32.) tyukolához férközvé, megszöktették a tyukokat. Mikor a rendőrség ke-reste náfok, már szerencsésen gyomruk fenekére temették a tyukokat. Azért elverik rajtok a port.

Szigeti fiziképeszeti és festé-szeti műintézet. Székesfehérvár, Kosuth-utca 9. Budapest IV. Kristóftér 6. Nagyitások bármely kiskép után életnagyságu olaj, aquarell vagy pástelt kivitelben. Minden csütörtökön, pénteken, szombat és va-sárnapokon személyesen eszközölöm a fel-veleteket. Kiténő tisztelettel Szigeti.

Új év a korcsinában. Zeedely János, Haupt Ferenc, Dénes László jenoí legények nagy cécot rendeztek az újév feliraditánnak örömeire. A multság azonban du-hajkodássá fajult, úgy, hogy a rend fenntartására a községet előljárásságnak is talpon kellett állnia. Ez volt a veszte Olé István helyettesbírónak, akit a legények annyira összeszurkáltak, hogy súlyos sebesüléseit csak hosszú idő alatt tudja kibeverni. Zsédei Ferencet és Jerék társait fejelentették.

Soponyáról. Raffler Lajos soponyai ille-tőségű földmiveslegény egy kis kötekedő szőbe-széd utójátékeként összerakasztott Pék Mihály jócimborájával. Az ügy újabb fordulata a tör-vényszéken fog lejártsódni, hol verekedés miatt Raffert följelentette ellenfele.

Kincs a föld alatt. Balog Sándor és társai földet forgattak a dunavesszei határban. E foglatosságuk közben nagy öröm érte őket, kincset találtak, melyről életük folyamán anyit ábrándoztak. 160 dlk. forint nagyságu ezüstpénz volt a kincs, melyhez anyi szép reményt fűztek. A kincset eladták Rátkai Zoltán dunavesszei keres-kedőnek, ki, hogy a pénz értékének megfelelően értékesítse, beállított a fehérvári Porász-féle ekser-boliba. Eközben azonban a dunavesszei csendőrség értesült a történetkről s átírt rendőrségünkhöz, hogy a pénz foglalja le. A rendőri közbelépésről csak anyit jelzünk, hogy elvágta sok szép remény-fonalát.

A szamárköhögést

a gyermekek ezen ismert remét a SCOTT-féle Emulsió minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsió a legjobb szar gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mórator véd-jegyet — a halasat — kérjük figye-lembe venni.

rózsás kerek arcukat.

Rendkívüli gyógsikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leg-hatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle el-járás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak.

A SCOTT-féle Emulsió felnöt-teknek s aggoknak ép oly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Ribillió. A sütő-utcai Ledner-féle korcsma-helyiség nem mindennapi korcsmai historiának volt tanuja tegnap délután. Major János cipész-segéd meglehetősen illuminált állapotban beron-tott a vendégek közé s egyszerűen agyonszurás-sal fenyegette, ki csak keze ügyébe kerül. Kezében két darab suszterkes volt egy kis herce-hur-cyána előkészítve. A multságában megzavart pub-likum hamarosan kipöndörítette az ajtón a háborgó atyafit, aki most az ablakoknak esett neki, hogy a korcsmába bejusson. A közben értesített rend-őrök azonban megérkeztek. Ennek híre a garáz-dálkodó cipészsegédnek is inába szállt a bátorsága s hazaszaladt a rendőri beavatkozás elől. Mikor a rendőrök érte mentek, már szobája sarkában kuporgott, kezében két-két suszterkes a védelem céljából. Úgyes fordulatalt kiültöttek kezéből a pengét s a neki vadult legényéket a városházra vitték. További sorsa az ügyészség kezébe van letéve.

Tolvaj mindenestű. Kovács Antal hely-beli rőföskereskedő mindenese, az alig 13 éves Béni Pista, már régcbb idő óta vámolgatta az üzletnek tartalmát. Keztyüt, zsebkest, szivartárcát stb. általában azokat a tárgyakat, melyek az ő igényeit leginkább kielégítették. Mikor aztán már 32 korona értékűre felszaporodtak az eltulajdo-nított holmik, vállalkozásába egyszerűen betűtött a krach, nyomára jöttek tolvajfogásainak. Meg-szeppenve állott meg ma a rendőrkapitányság előtt a rossz lelkű fiu, egyenesen szűlött okolván, kik támogatták fiukat nem becsületes vállalkozá-sában. A bírói eljárás csak ellenök indult meg, a fiu pedig illendő leckészetés árán kikerült a csavából.

Üzleti betörés. Fleischmann Zseni Iskola-utcai jobb sorsra érdemes szatócs üzlete a mult éj folyamán betörő hatalma alá került. A betörő az udvar felől bujt be az üzletbe, hol aztán első-sorban meglakmározott s így erejének teljében a kassa kifizetéséhez látott. Mindössze 1 koronát talált. Reményeiben csalatkozva távozott el a bolt-ból. Még eddig csak nyomát üti a rendőrség.

SZÍNHÁZ.

Szombat, jan. 4.

Marjolaine kicasszony a feleségem, kellemes zenéjü vig operett került színre. A mű nem va-lami irodalmi kincs, sőt nagyon is sovány me-sécskéjü valami; de Kormos Ilonka ügyes kezében lévén a főszerep, elfeledtük a darab gyenge-ségét. Méltó partnere volt Medgyasszay Jenő (Frichtl) kincz szép tenorja na kiválóan tiszta és és kellemes volt. Csak Báthory Bélan látszott némi fáradtság, az ő báró szerepét Szalkay sok-kal jobban kidolgozta volna.

Vasárnap, jan. 5. d. u.

A **Csibészkirály** zónázott, jó előadásban, telt ház előtt, ami arra enged következtetni, hogy a Csibészkirály még egy két előadást megér.

Este.

Próbaházasság, közepesen telt ház előtt, elég jó előadásban.

Hétfő, jan. 6. d. u.

Arany kakas című 3 felvonásos bohózatot telt ház élvezte végig. Azért mondom élvezte, mert a multban legtöbbször a zóna előadásokat csak úgy felébe-harmadába adták elő. Ami azán a közönségnek nem szórakozásra, hanem bosszan-kodásra adott alkalmat. Reméljük — teljes joggal — hogy a jövőben nem úgy lesz.

Hétfő, jan. 6. este.

Berger Zsiga. Az előadás általában véve jó volt. Különösen Szalkai (Max), Déri (irodaifőnök), Bátor (Fischer J. Bernát) és Hidi (Viki) mutattak szép alakítást. Inke Berger Zsigája meg sem közelítette Szigeti alakítását.

Székesfehérvár szab. kir. város főispánjától.

75. szjt. 1908.

Pályázati hirdetés.

Székesfehérvár szab. királyi város törvényhatóságánál Wunsch Antal számfej-tőnek ellenőrré történt megválasztása foly-tán megüresedett számfejtői állásra, amely a szervezési szabályrendelet értelmében 1400 kor. fizetés és 300 kor. lakbér élvezetével nemkülönbön nyugdíjgényvel és a város közönségnek 1907. évi 18728 számú véghatározatával megállapított fizetési és lakbérpótlékkal van összekötve, ezenel pá-lyázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen me-güresedett állásra pályázni kívánnak, hogy az 1883. évi T. t. c. §-ával előirt képessé-güket igazoló pályázati kérvényüket leg-kérvényüket legkésőbb 1908. évi január hó 16-án déltán 5 óráig hozzám címzve Székesfehérvár szabad királyi város tanácsi iktatójába annál is inkább adják be, mert később beérkezett kérvények figye-lembe vétetni nem fognak,

Székesfehérvárott, 1908. évi január hó 2-án.

Gróf Széchenyi Viktor s. k.,
főispán.

6192/1908.

Pályázati hirdetés.

A megüresedett váli körörv állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy kellően felszerelt kérvényüket nálam 1908. évi január hó 27-iki napjának déltán 5 óráig beadják, mert a később érkezendő kérvények figye-lembe vétetni nem fognak.

A körörvosi székhely: Vál és a körhöz Vál, Tabajd, Gyuró, Kuldó községek tar-toznak. — Az összes lakosság száma 6000 lélek.

A körörvosi fizetése, a körhöz tartozó községek által előleges negyedévi részle-tekben fizetendő évi 1600 korona és a szabályrendeletekben megállapított látoga-tási díjak, — és Vál községben a halott-kémlésért esetenként fizetendő 50 fillér.

A körörvosi tartozik hetenkint egyszer a községi előljárásságokkal együttesen me-gállapítandó napon — a körhöz tartozó községekben szükség esetében a pusztán megjelenni.

A választás 1908. évi január hó 30-iki napján d. e. 9 órakor fog Vál község-házánál megtartatni.

Vál 1908. január 4-én.

Tarafás,
főszolgabíró.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.